

**Opas onnistuneeseen ja
nuoria motivoivaan kuulemiseen**

Saatteeksi

Lasten ja nuorten osallistuminen ja vaikuttaminen valtionhallinnossa on ottanut harppauksia viime vuosina ja lasten ja nuorten mukaan ottamisen merkitys virkamiesten ja säädösvalmistelijoiden työssä on ymmärretty yhä vahvemmin.

On kuitenkin huomattu, että säädösvalmistelusta ja kehittämistyöstä vastaavilta usein puuttuu konkreettisia menetelmiä ja verkostoja nuorten tavoittamiseen. Nuorten osallistumisen tukeminen on myös usein henkilöitynyttä ja osaaminen voi vaihdella yksittäisten virkamiesten välillä.

Tämän oppaan tavoitteena on antaa konkreettisia vinkkejä ja menetelmiä nuorten tavoittamiseen ja nuorten kanssa toimimiseen. Tämä opas keskittyy konkreettiseen nuorten kuulemiseen. Tavoitteena on avata, kuinka nuorten kuulemisprosessi tyypillisesti etenee ja mitä onnistunut, nuoria innostava kuuleminen vaatii.

Kuulemisesta osallisuuteen, vaikuttamista lähellä

Kuuleminen terminä on osallisuuden näkökulmasta ongelmallinen.

Siksi olisikin tärkeää siirtyä niin nuorten kuin muiden kansalaisten yksisuuntaisesta kuulemisesta kohti vuorovaikutteista hallintoa.

- Käytämme tässä oppaassa kuitenkin kuuleminen-käsitettä, sillä se voi olla lukijalle tuttu.

Tehokkainta ja nuorten mielestä mielekkäintä on vaikuttaminen omassa ympäristössä, matalalla kynnyksellä ilman suurta sitoutumista.

- Vie vaikuttaminen siis lähelle nuoren arkea

Kuulemisen tavoitteena on oltava mielipiteiden keräämisen lisäksi myös nuorten innostaminen vaikuttamiseen myös tulevaisuudessa.

Tärkeää! Yhteistyö nuorten parissa toimivien kanssa.

Jotta voidaan varmistaa, että kuultava teema, sen sisällöt, selkokielisyys ja menetelmät sopivat esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevalle nuorelle, on kuuleminen/kuulemistilaisuus hyvä suunnitella nuorten parissa toimivan ammattilaisen kanssa.

- Jätä siis varaa joustolle suunnittelussa ja toteutuksessa. On otettava huomioon, mikä sopii juuri nimenomaiselle ryhmälle

Onnistuneen nuorten kuulemisen elementtejä:

1.

Rajaus:

Selkeä fokus & rajaus,
asian ydin

2.

Selkeä kielisyys:

Selkeä fokus & rajaus,
asian ydin

3.

Turvallisuus:

Turvallisemman tilan
luominen ja
kunnioittava, aito
kohtaaminen

4.

Merkityksellisyys:

Perustelut ja kokemus
aidosta vaikuttamisesta

5.

Läpinäkyvyys:

Mihin ja miten tuloksia
käytetään?

Tyypillisen kuulemisprosessin kulku:

1. Prosessin Kickoff

Mistä haluamme nuoria kuulla ja keitä halutaan ottaa mukaan?

Vastuut nuorten kuulemisen toteutuksessa ja siitä viestimässä.

Tavoite:

1. Selkeä fokus & rajaus, asian ydin

3. Nuorten tavoittaminen

Tavoitetaan nuoret yhteistyössä nuorten parissa toimivien ammattilaisten kanssa.

Tavoite:

3. Nuoret vaikuttavat turvallisessa ympäristössä yhdessä heidän kanssaan toimivien luotettavien aikuisten kanssa.

4. Kuulemisen toteutus

Menetelminä esimerkiksi idealabrat, työpajat tai Digiraati.

Tavoite:

4. Nuorten mielipiteiden laaja kirjo, sekä perustelut ja kokemus aidosta vaikuttamisesta

2. Aiheen muokkaus nuorille sopivaksi

Muokataan teema ja aihe nuoria kiinnostavaksi ja ikätasoon sopivaksi. Valitaan innostavat menetelmät aiheen käsittelyyn.

Tavoite:

2. Selkeä kieli ja kysymyksenasettelu

5. Raportointi ja jälkiviestintä nuorille

Nuorten mielipiteiden huomioiminen prosessissa ja niiden vaikutuksista viestiminen nuorille

Tavoite:

5. Läpinäkyvyys - mihin ja miten tuloksia käytetään?

1

Millaiseen tarpeeseen nuoria halutaan kuulla?

- Mieti, ovatko nuoret mukana tietyssä projektin vaiheessa tai osassa.
- Onko tavoitteena kuulla heidän ajatuksiaan tietyltä näkökulmalta vai koko projektin laajuudessa?
- Pohdi, millä osa-alueilla nuorilla voisi olla arvokasta sanottavaa ja voidaanko nuorten mielipiteitä aidosti huomioida päätöksenteossa. Vältä näennäisosallisuutta!

Selvitä, miten käsiteltävä aihe liittyy nuorten elämään ja tulevaisuuden suunnitelmiin. Kun ilmaiset nämä tarpeet mahdollisimman tarkasti ja yksityiskohtaisesti, on todennäköisempää, että nuoret antavat arvokkaita mielipiteitä.

Selkeä fokus & rajaus,
asian ydin

1

Selkeä fokus & raja-
aus,
asian ydin

Keitä halutaan kuulla?

- Nuoret muodostavat monimuotoisen ryhmän samalla tavoin kuin aikuisetkin. Voit tarkastella esimerkiksi ikäluokkia, alueellisia eroavaisuuksia ja erilaisia harrastuksia.
- Pyri myös osallistamaan vähemmän aktiivisia ja heikommassa asemassa olevia nuoria. Näitä ryhmiä voi tavoittaa tehokkaasti koulujen ja eri järjestöjen kautta.

Selkeä kieli ja kysymyksen asettelu

- **Visuaalisuus:** Sisältöä voi ilmaista tekstin lisäksi kuvin sekä erilaisin esityksin ja visualisoinnein. Kyselyn vastausvaihtoehdot voivat olla esimerkiksi hymynaamoja tai työpajassa voi hyödyntää piirtämistä kirjoittamisen lisäksi.
- **Selkeät ja rajatut aiheet:** Täsmälliseen asiaan näkemysten kerääminen on tuotteliaampaa kuin laeva kuuleminen.
- **Kysymyksenasettelu:** Pohdi millaisiin kysymyksiin halutaan saada vastauksia (avoimet vs. suljetut). Avoimet kysymykset antavat tilaa pohdinnalle, mutta toisaalta liian avoimiin on vaikea antaa selkeää mielipidettä.

Selkeä kieli ja kysymyksen asettelu

- **Käytännönläheisyys:** Asia kiinnostaa, kun se liittyy omaan elämään. Abstrakteja asioita voi konkretisoida käytännön esimerkein.
- **Konkreettisuus:** Esimerkit auttavat asian hahmottamisessa. Selkeä kieli ja ymmärrettävät kysymykset
- **Saavutettavuus**

Huom! Tee yhteistyötä nuorten parissa toimivien kanssa, joilla on kokemusta ikätasoisesta käsittelystä nuorten kanssa.

3

Tehokkain tapa kuulla nuoria ja ottaa heidät mukaan päätöksentekoon on toteuttaa toimenpiteet siellä missä nuoret ovat. Ohjaajien ja opettajien mukaan ottaminen nuorten tavoittamisen suunnitteluun tukee toteutusta. Sillä voidaan myös varmistaa, että esimerkiksi kuulemistyöpaja oppitunnin aikana tukee myös koulun pedagogisia tavoitteita.

Vakituinen ohjaaja edistää luottamuksellisen ja turvallisen ilmapiirin syntymistä. Nuoret luottavat ohjaajiinsa, ja ohjaajat ovat perillä nuorten asioista. Järjestä tapaaminen ohjaajien kesken yhdessä.

Kuultava teema voi usein olla vieras nuorten parissa toimiville opettajille ja nuorisotyöntekijöille. Alkuun pääseminen edellyttää teeman konkreettista avaamista myös heille.

**Nuoret vaikuttavat
turvallisessa
ympäristössä yhdessä
heidän kanssaan
toimivien luotettavien
aikuisten kanssa**

Nuorten tavoittaminen kuulemiseen

Tehokkainta ja nuorten mielestä mielekkäintä on vaikuttaminen omassa ympäristössä, matalalla kynnyksellä ilman suurta sitoutumista.

Tavoittaminen voi tapahtua menetelmästä riippuen joko kasvokkaina kohtamisena tai digitaalisesti tai molempia.

Oppilaitokset:

- Koulujen kautta valtakunnallisuus voidaan varmistaa tehokkaasti. Opettajilla on erilaisia verkostoja OKM:n Opetushallituksen ja nuorisojärjestöjen kautta. Hyödynnä näitä verkostoja nuorten tavoittamisessa.
- Sido kuulemisen aihe opetussuunnitelmiin. Usein opettajat yläkouluissa ja toisella asteella mielellään ottavat vieraita oppitunneille, jos aihe sopii muuhun opetukseen ja opetuksen aikataulut sen sallivat.
- Viesti selkeästi ja opettajia innostavasti kuulemisesta.

Järjestöt:

- Nuorten harrastus- ja vapaa-ajan seurat ja järjestöt ovat hyväväylä tavoittaa esimerkiksi haavoittuvassa asemassa tai vähemmistöön kuuluvia nuoria.
- Monella järjestöllä on valtakunnallista toimintaa, joten yhteistyöllä näiden kanssa voidaan saada kuulemiseen valtakunnallisesti kattava joukko

Mistä lapsia ja nuoria voi löytää?

	Mistä?	Kuka voisi auttaa?
Alle kouluikäiset	Päiväkodit Kerhot	Pelastakaa Lapset, Mannerheimin Lastensuojeluliitto
7–12-v.	Alakoulut Järjestöt Harrastusryhmät	Opinkirjo
13–16-v.	Yläkoulut Harrastusryhmät Muut vapaa-ajan toiminnot (leirit, riparit, protut...)	Nuorten Akatemia, Opinkirjo, Suomen Nuoriso- valtuustojen Liitto, MLL
17–20-v.	Lukiot Ammatilliset oppilaitokset Ohjaamot	Nuorten Akatemia, Suomen Nuoriso-valtuustojen Liitto, Opiskelijajärjestöt (Sakki, Osku, Suomen Lukiolaisten Liitto, Finlands Svenska Skolungdomsförbund)
20–29-v.	Korkeakoulut Harrastustoiminta	Opiskelijakunnat, Ylioppilaskunnat, Opiskelijajärjestöt

Huom!

Valtakunnallisuus | Monenlaiset lapset & nuoret

- Luckan
- Romaniasiain neuvottelukunta
- Saamelaiskäräjien nuorisoneuvosto
- Suomen Saamelaisnuoret ry
- Rauhankasvatusinstituutti
- Kirkkohallitus
- Lasten ja nuorten keskus ry
- Maahanmuuttajajärjestöt
- Seta
- Into
- Vamlas
- Walkers
- SPR:n Nuorten turvatalot
- Vammaisjärjestöt
- Tyttöjen ja poikien talot
- ...

**Nuorten mielipiteiden
laaja kirjo, sekä
perustelut ja kokemus
aidosta
vaikuttamisesta**

Nuorten kuulemisen toteutuksessa menetelmillä on suuri rooli. Kuulemisen menetelmiä löytyy moneen lähtöön ja menetelmän valinnassa on huomioitava niin, että se tukee nuorten mielipiteen muodostusta ja innostaa myös vaikuttamaan.

Siksi nuorilähtöisyyden huomioiminen menetelmissä on tärkeää.

Nuorilähtöiset menetelmät viittaavat siihen, että osallistumis- ja vaikuttamisprosessit on suunniteltu ja toteutettu nuorten tarpeiden, kiinnostusten ja kommunikointityylien mukaisesti. Tämä voi sisältää erilaisia luovia ja osallistavia menetelmiä, jotka tekevät nuorille osallistumisesta innostavaa ja merkityksellistä.

**Nuorten mielipiteiden
laaja kirjo, sekä
perustelut ja kokemus
aidosta
vaikuttamisesta**

Esim. Kyselyt ovat paljon käytetty menetelmä, mutta ne harvoin edistävät nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen kokemusta. Kysely tukee vain kirjallista ilmaisua, ja vastaajan voi olla vaikea löytää tietoa kuinka hänen mielipiteensä on huomioitu.

Osallisuusprosessin voi muodostaa erilaisten menetelmien yhdistelmän avulla. Esimerkiksi laajalle osallistujajoukolle voidaan toteuttaa kysely, jonka perusteella voidaan järjestää tarkentavia työpajoja. Nuorten kuulemiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa, ja yhteistyökumppaneiden kanssa on hyödyllistä harkita erilaisia mahdollisuuksia.

Joitakin menetelmiä nuorten kuulemiseen

Menetelmä	Työpaja	Verkko-keskustelu	Pelillistäminen	Ohjaus-/ vaikuttajaryhmä	Kilpailu	Kysely
Menetelmän sopivuus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Usein tuloksekkain ✓ Sopii laajoihin aiheisiin ✓ Tavoittaa erilaisia lapsia ja nuoria ✓ Vaatii selkeän tavoitteen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Matala kynnyks osallistua ✓ Kehittyvä alusta ✓ Vaatii hyvät kysymykset & motivointia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mielekäs, monipuolinen & kiinnostava ✓ Vaatii aikaa ja erityistä osaamista ✓ Toimii "kaikilla" 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tuloksekkainta prosessissa ✓ Vaatii ohjausta, motivointia ja sitoutumista ✓ Innostavaa & vaikuttavaa 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vaatii markkinointia ja nuorten tavoittamista. ✓ Nopea, motivoiva tavoittaa helpoissa sisällöissä 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aikuislähtöinen, rajattu sisältö ✓ Usein helppo tapa tavoittaa ✓ Nuoren aidot vaikutusmahdollisuudet rajalliset
Toteutus	<ul style="list-style-type: none"> • Lähitoteutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Etätoteutus • Yksin tai ryhmänä 	<ul style="list-style-type: none"> • Etätoteutus • Lähitoteutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Etätoteutus • Lähitapaamiset 	<ul style="list-style-type: none"> • Etätoteutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Etätoteutus
Ohjaus	<ul style="list-style-type: none"> • Kokonaan fasilitoitu • Ohjattava 	<ul style="list-style-type: none"> • Fasilitoitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjattava 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjattava • Fasilitointi antaa lisäarvoa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjattava • Itsenäisesti toteutettava 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjattava • Itsenäisesti toteutettava

Työpaja: Esimerkki kuulemistyöpajan rakenteesta

- Kesto n. 90 min
- Osallistujat 13-17-vuotiaita osallistujien määrä 20 hlöä
- Toteutus koulussa oppitunnin tai kahden aikana.

HUOM! Valmiilla materiaaleilla voi ohjeistaa nuorten parissa toimivan toteuttamaan työpajan itse omalle ryhmälleen.

Työpaja: Esimerkki kuulemistyöpajan rakenteesta

Alustus

- Aiheen esittely
- Keskeisten käsitteiden määrittely
- Työpajan tavoitteet
- Miksi mielipiteitä kaivataan ja mitä niillä tehdään?
- Käytä kuvitusta ja visuaalisuutta
- 10 min

HUOM!
Selkokielisyys!

Turvallisemman tilan luominen

- Turvallisemman tilan periaatteet
- Voidaan luoda myös yhdessä keskustellen
- Kuulemisessa halutaan kuulla monenlaisia mielipiteitä > ei pyritä ryhmänä konsensukseen
- 15 min

Voidaan luoda myös ryhmän kanssa lämmittelyä

Aiheen käsittely

- Innostavien menetelmien hyödyntäminen
- Hyödynnä pienryhmätyöskentelyä
- Muista myös muut kuin pelkästään kirjalliset menetelmät
- 30 min

Nuorten kanssa pienet tarjoilut ovat aina hyvä!

Lämmittely

- Esim: "Mitä tulee mieleen?" – parityöskentely tai sanapilvi Mentimeterissä
- Esim. Neljä nurkkaa -harjoite.
- 15 min

Purkukeskustelu

- Ryhmät esittelevät mielipiteensä ja miksi ovat päätyneet niihin
- Kerrotaan vielä konkreettisesti, mihin tuotokset viedään ja mistä kulkua voi seurata
- Kiitokset
- 20 min

Verkkokeskustelu – case Digiraati

Digiraati on oikeusministeriön verkkopalvelu, joka tarjoaa luotettavan ja turvallisen alustan lasten ja nuorten kuulemiseen sekä vuoropuheluun lasten, nuorten ja päättäjien välillä.

Palvelun tavoitteina on:

- Tarjota kaikille nuorille motivoiva ja helppokäyttöinen digitaalinen kanava esittää mielipiteitään, keskustella yhteiskunnallisista ja heitä kiinnostavista asioista ja saada positiivisia osallistumisen kokemuksia
- Tarjota virkamiehille (esim. lainvalmistelijat ja kuulemisesta vastaavat) tehokas ja valtakunnallisesti kattava väylä kuulla nuorten mielipiteitä yhteiskunnallisista asioista
- Tukea valtakunnallisen, alueellisen sekä paikallisen tason vaikuttamista

Pelillistäminen: Case nuorten kuuleminen tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta koulussa

Nuorten Akatemia ja Kehittämiskeskus Opinkirjo toteuttivat vuonna 2021 nuorten kuulemisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta kouluissa opetusministeriön tilauksesta.

Tavoitteena oli selvittää, miten oppilaat näkevät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuvan, mitä esteitä siihen liittyy ja mihin tulisi kiinnittää huomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi kouluissa.

Kuuleminen toteutettiin valtakunnallisesti seppo.io –alustalla pelillistettynä. Lisäksi järjestettiin työpajoja etätoteutuksella ja mukana oli suuri joukko koulujen oppilaskuntia. Koko hanke toteutettiin koronasulun aikana hyödyntäen etätyöskentelyä. Toteutuksessa oli mukana myös opetusministeri.

Hankkeen päätteeksi koottiin lasten ja nuorten näkemykset tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Tuloksia käytettiin koulujen tasa-arvo rahan kohdentamisessa sekä säädösvalmistelussa.

Linkki kuulemisen loppuraporttiin:

https://opinkirjo.fi/wp-content/uploads/2022/04/TASA-loppuraportti_final.pdf

Ohjaus- ja vaikuttajaryhmä: Caset Nuorten Agenda2030 -ryhmä sekä ilmasto- ja luontoryhmä

- Agenda 2030 –ryhmä: Ryhmän jäsenet ovat 15-28-vuotiaita, ja he tekevät sekä ruohonjuuritason työtä että sparraavat päätöksentekijöitä kestävä kehityksen teemoista. Jäsenet osallistuvat myös omien järjestöjensä, taustaryhmiensä ja koulujensa kestävä kehityksen toimintaan sekä Kestävä kehityksen ja Kehityspoliittisen toimikunnan kokouksiin ja teemaan liittyviin tapahtumiin.
- Nuorten ilmasto- ja luontoryhmä: 18–25-vuotiaita, joilla on opintojen tai harrastusten kautta kiinnostusta tai osaamista ilmasto- ja luontoasioista eri näkökulmista. Tehtävänä on tukea ministeriöitä nuorten osallistumisen suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikutusten arvioinnissa. Ryhmä järjestää myös joka toisena vuotena nuorten ilmasto- ja luontohuippukokouksen.
- <https://nuortenagenda2030.fi/>
- <https://ym.fi/-/nuorten-ilmasto-ja-luontoryhman-jasenet-valittu-1>

Valtakunnallinen kysely: case VANUPO:n nuorten kuuleminen

Osallisuuden osaamiskeskus toteutti valtakunnallisen kyselyn osana valtion nuorisopoliittisen ohjelman valmistelutyön nuorten kuulemista. Kysely toteutettiin Webropol-alustalla aikavälillä elokuu-lokakuu 2022. Kyselyyn vastasi 7081 13-25-vuotiasta nuorta.

Kyselyä levitettiin nuorille valtakunnallisesti kuntien kirjaamoiden, Nuorten Akatemian yläkoulun ja toisen asteen opettajaverkoston, harrastus- ja vapaa-ajan järjestöjen sekä nuorisojärjestöjen kautta. Kysely käännettiin suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi.

Kyselyssä käytettiin selkeää kieltä ja hankalat käsitteet määriteltiin nuorille ymmärrettävään muotoon.

Kyselyyn linkitettiin sivu, josta kuulemisen tuloksia voi seurata. Kyselyn alussa ohjeistettiin myös ohjaajat ja opettajat tukemaan nuoria kyselyyn vastaamisessa.

Kyselyn kysymykset:

- **Vastaajan taustatiedot**
- **Kysymys 1:** Valitse kolme (3) mielestäsi yhteiskunnan kannalta tärkeää ratkaistavaa haastetta
- **Kysymys 2:** Valitse neljä (4) asiaa, jotka tuovat sinulle hyvinvointia.
- **Kysymys 3:** Jos saisit ratkaista yhden ongelman Suomessa, minkä ongelman ratkaisisit? (avoin)

Huom! Kyselyjen tapauksessa on hyvä miettiä tarkkaan, mitä ja keneltä kysytään. Nuorisotyön kentällä kyselyt ovat paljon käytetty menetelmä, ne rasittavat kenttää ja harvoin edistävät nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen kokemusta.

Lisää VANUPO-kuulemista: [linkki caseen](#)

5

Läpinäkyvyys - mihin ja miten tuloksia käytetään?

Korosta osallistumisen tuloksia. Ilmoita nuorille tuloksista välittömästi osallistumisen jälkeen. Millaisia käytännön vaikutuksia osallistumisella oli? Kaikki esiin nousseet mielipiteet eivät luonnollisesti voi vaikuttaa lopputulokseen. Siksi onkin tärkeää perustella, miksi valittuun lopputulemaan päädyttiin.

Ilmoita nuorille etukäteen, miten ja missä projektin tulokset jaetaan. Käytetäänkö samoja viestintäkanavia kuin osallistumismahdollisuudesta kerrottaessa?

Informoi myös mahdollisia yhteistyötahoja ja jaa kokemuksiasi organisaatiosi verkostoissa ja viestintäkanavissa.

Jälkiviestinnän merkitys

- Kuulemisen jälkeen tuotosten palauttaminen nuorille on ensiarvoisen tärkeää
- Viesti nuorille selkeästi, mihin heidän tuotoksillaan on ollut vaikutusta ja mitä tuotoksilla on tehty.
- Kerro myös saavutetuista tuloksista ja perustele, miksi joitakin mielipiteitä ei voida sellaisenaan sisällyttää lopputulemassa. On osallistuneille nuorille reilumpaa ilmaista asia läpinäkyvästi, kuin olla kertomatta tuloksista mitään.
- Nuorille voi toteuttaa jälkiviestintää monin tavoin
 - Palaute henkilökohtaisesti
 - Raportit, jotka ovat visuaalisia ja helppolukuisia
 - Julkistus- ja kiitostilaisuudet, jossa nuoret mukana
 - Sosiaalisen median käyttö tiedon jakamisessa, videoiden hyödyntäminen
 - Konkreettinen sometili, nettisivu tms., josta seurata vaikuttamisen edistymistä
 - Viestintä koulujen ja nuorten parissa toimivien kautta

Hyödynnä
nuorten
parissa toimivia
ammattilaisia
nuorten
tavoittamisessa
jälkiviestinnässä!

Lopuksi: Prosessin arviointi ja oppiminen

Kerää palautetta nuorilta ja heidän parissa toimivilta ammattilaisilta. Millaista oli osallistua ja mitä pitäisi tehdä, jotta osallistuisi seuraavallakin kerralla?

- Arvioinnin voi toteuttaa monella tapaa, esimerkiksi yhteinen loppukeskustelu tai kehittämistilaisuus, palautelomake kuulemistoimenpiteen yhteydessä tai havainnointi nuorten työskentelyn ohessa.

Toiminnan jatkuva arviointi prosessin aikana on tärkeää. Prosessin jälkeen on hyvä varata aikaa pohdinnalle:

- Mikä toimi?
- Mikä ei toiminut?
- Mitä seuraavalla kerralla kannattaa huomioida?

Nuorten kanssa työskentely on oppimisprosessi. Oppien jakaminen omassa organisaatiossa auttaa ja rohkaisee myös muita ottamaan nuoret mukaan päätöksentekoon ja kehittämistyöhön.

Osallisuuden osaamiskeskus 2020-2023

Osallisuuden osaamiskeskus auttaa *viranhaltijoita, päättäjiä, johtajia ja nuorten parissa toimivia aikuisia* vahvistamaan nuorten osallisuutta omassa työssään ja ottamaan nuoret mukaan yhteiskunnalliseen kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Osallisuuden osaamiskeskus:

1. edistää nuorten yhteiskunnallista osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.
2. tekee tunnetuksi digitaalisia välineitä nuorten vaikuttamisen väylinä sekä vahvistaa nuorten osallistumista ja vaikuttamista digitaalisissa ympäristöissä.
3. kehittää viranhaltijoiden nuorten osallisuuteen liittyviä valmiuksia välineenä [nuoretjaosallisuus.fi](https://www.nuoretjaosallisuus.fi)-palvelu.

Osaamiskeskuksen muodostavat Nuorten Akatemia, Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, Kehittämiskeskus Opinkirjo, Oulun kaupungin Koordinaatti ja Suomen Punaisen Ristin Nuorten turvatalot.

NUORTEN
AKATEMIA

Nuva ry.

Koordinaatti

OPINKIRJO
KEHITTÄMISKESKUS

Punainen Risti
Nuorten turvatalo